

Fritidshem som pedagogisk verksamhet – Introduktion School-age educare as pedagogical practice – Introduction

15 högskolepoäng

15 credits

Ladokkod: CKU1F1

Version: 2.1

Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogiskt arbete 2024-04-11

Gäller från: HT 2024

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Pedagogiskt arbete (G1N)

Utbildningsområde: Undervisning

Ämnesgrupp: Pedagogik

Förkunskapskrav: Grundläggande behörighet

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Innehåll

Kursen behandlar övergripande perspektiv på arbete i fritidshem. Centralt är det barndomssociologiska perspektivet samt hur detta perspektiv står i kontrast till tidigare dominanta perspektiv inom forskningen om fritidshem. Kursen behandlar fyra centrala teman:

Demokratiska arbetsformer

Detta tema har som utgångspunkt barns villkor för relationsskapande och adresserar därför begrepp som: inkludering, exkludering, integrering, interpellation och socialisation. Vidare adresseras värdegrundsarbete i fritidshem då det kommer till kränkande särbehandling, de sju diskrimineringsgrunderna och sexuella trakasserier.

Sexualitet, Samtycke och Relationer

Inom detta tema behandlas sexualitet, samtycke och relationer och vad dessa teman innebär för undervisning av barn i de yngre åldrarna. Temat berör särskilt sexualitet och könsidentitet som befinner sig utanför normen. Konkreta dilemman diskuteras och hur man som personal i fritidshemmet kan adressera dessa utmaningar. Innehållet syftar till att ge både kunskap och verktyg att arbeta med berörda frågeställningar.

Fysisk aktivitet

Här belyses samhälleliga perspektiv på barns fysiska aktivitet, samt specifikt barns fysiska aktivitet i fritidshem. Dessutom granskas vuxnas förhållningssätt i relation till barns fysiska aktivitet i fritidshem med fokus på barns delaktighet, inflytande, lek och lärande. Innehållet syftar till att ge grundläggande kunskaper kring fysisk aktivitet samt att utveckla deltagarnas praktiska färdigheter när det gäller att bedriva fysisk aktivitet tillsammans med barn i fritidshem.

Utomhuspedagogik

Detta tema innehåller grundläggande perspektiv på utomhuspedagogik. Dessutom uppmärksammas närmiljöns betydelse för utomhuspedagogisk verksamhet, samt friluftsliv i relation till naturupplevelser och friluftsteknik. Innehållet syftar till att belysa utomhuspedagogikens idétradition, samt ge deltagarna grundläggande praktiska kunskaper när det gäller arbete med barn i utomhusmiljö i fritidshem. Här tar vi oss ut i naturen med fokus på utomhuspedagogisk verksamhet.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna, med avseende på,

1. Kunskap och förståelse

- 1.1 redogöra för centrala teoretiska perspektiv inom forskning om fritidshem
- 1.2 redogöra för hur barns livsvärld påverkas av maktrelationer inom barngruppen
- 1.3 redogöra för yrkets etiska principer samt skolans och fritidshemmets värdegrund

- 1.4 beskriva hur arbete inom fritidshem kan genomföras i relation till ämnet sexualitet, samtycke och relationer
- 1.5 redogöra för centrala perspektiv och arbetssätt som möjliggör en icke-normativ undervisning
- 1.6 visa förståelse för samhälleliga perspektiv på barns fysiska aktivitet och dess betydelse för barns fysiska aktivitet i fritidshem
- 1.7 redogöra för och diskutera teorier om utomhuspedagogik i relation till lärande

2. Färdighet och förmåga

- 2.1 analysera vardagliga händelser i fritidshem mellan elever utifrån vetenskapliga begrepp och perspektiv
- 2.2 visa förmåga att arbeta med att förebygga och motverka diskriminering
- 2.3 planera, genomföra och utvärdera aktiviteter med fokus på barns fysiska aktivitet i fritidshem
- 2.4 planera, genomföra och utvärdera aktiviteter i utomhusmiljöer
- 2.5 visa grundläggande förmåga gällande säkerhet i arbete med barn i utomhusmiljö
- 2.6 skriva och bearbeta texter enligt vedertagen svensk skriftspråksnorm och med användande av källhänvisningsteknik enligt Harvardsystemet

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

- 3.1 problematisera betydelsen av barns relationer med jämnåriga för deras lärande, identitetsskapande och välbefinnande
- 3.2 reflektera över och problematisera undervisning i fritidshem gällande sexualitet, samtycke och relationer
- 3.3 reflektera över och värdera eget förhållningssätt när det gäller barns fysiska aktivitet i fritidshem
- 3.4 analysera och diskutera olika utemiljöers betydelse för verksamhet i fritidshem

Undervisningsformer

föreläsningar
workshoppar
seminarier

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursen examineras genom följande examinationsmoment:

Teoretiska perspektiv inom fritidshem

Lärandemål: 1.1, 2.6
Högskolepoäng: 1,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Enskild skriftlig inlämning (IN01)

Demokratiska arbetsformer

Lärandemål: 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.6, 3.1
Högskolepoäng: 3
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Enskild skriftlig inlämning (IN02)

Pedagogiska dilemman

Lärandemål: 1.2, 2.1, 3.1
Högskolepoäng: 1
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Muntlig redovisning i grupp (RE01)

Normer, sexualitet, könsidentitet

Lärandemål: 1.4, 1.5, 2.2, 2.6, 3.2
Högskolepoäng: 2
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Enskild skriftlig inlämning (IN03)

Samhälleliga perspektiv på barns fysiska aktivitet

Lärandemål: 1.6, 2.3, 2.6, 3.3
Högskolepoäng: 2
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Enskild skriftlig inlämning (IN04)

Fysisk aktivitet i praktiken

Lärandemål: 2.3, 3.3

Högskolepoäng: 1,5
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Muntlig redovisning i grupp (RE02)

Grundläggande perspektiv på utomhuspedagogik

Lärandemål: 1.7, 2.6, 3.4
Högskolepoäng: 2
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Enskild skriftlig inlämning (IN05)

Utomhuspedagogik i praktiken

Lärandemål: 2.4, 2.5
Högskolepoäng: 2
Betygsskala: Underkänd eller Godkänd
Övrigt: Muntlig redovisning i grupp (RE03)

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Brügge, B; Glantz, M. & Sandell, K. (2018). *Friluftslivets pedagogik: En miljö- och utomhuspedagogik för kunskap, känsla och livskvalitet*. Liber. (283 sidor)

Johansson, J., & Söderman, J. (2023). Fritidshemspersonals tal om barns fysiska aktivitet: samhällelig påverkan och möjliga implikationer. *Utbildning & Lärande*, 17(1), 45–63. (18 sidor)

Lago, L. & Elvstrand, H. (2022). *Barn i fritidshem*. Liber. (232 sidor)

Lago, L. och Elvstrand, H. (2019) "Jag har oftast ingen att leka med": social exkludering på fritidshem, *Nordic Studies in Education*, Vol. 39(2), 104-120. (22 sidor)

Lager, K. & Brännberg, I. (2022). *Fritidspedagogiskt arbete: en bok om metodik*. Studentlitteratur. (138 sidor)

Skolverket. (2022). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet: Lgr22*. Skolverket. (266 sidor)

Ytterligare litteratur tillkommer (ca 300 sidor) samt annat material såsom pedagogiska metodbanker och videomaterial.

Studentinflytande och utvärdering

Kursen utvärderas i enlighet med gällande riktlinjer för kursvärderingar vid Högskolan i Borås, där studenternas synpunkter ska inhämtas. Kursutvärderingsrapporten publiceras och återkopplas till deltagande och blivande studenter i enlighet med ovan nämnda riktlinjer, och ligger till grund för framtida utveckling av kurser och utbildningsprogram. Kursansvarig lärare ansvarar för att utvärdering enligt ovan genomförs.

Övrigt

Fristående kurs.
Viss undervisning kan komma att ske på distans.